

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Kiezen voor toekomst

En volle kracht vooruit!

WAAR WE VOOR STAAN	3
SAMENVATTING	4
INLEIDING	5
VERKIEZINGSPROGRAMMA	6
1 GOED LOKAAL BESTUUR.....	6
1.1 <i>Wensen en ambities van inwoners en ondernemers helpen realiseren</i>	6
1.2 <i>Bestuurlijke verantwoordelijkheid</i>	7
1.3 <i>Veiligheid</i>	8
2 ECONOMIE EN ONDERNEMERSCHAP	9
2.1 <i>Economie</i>	9
2.2 <i>Ondernemerschap</i>	10
2.3 <i>Werkgelegenheid</i>	10
2.4 <i>Toerisme</i>	10
2.5 <i>Landbouw</i>	11
2.6 <i>Natuur</i>	11
3 WONEN EN TOERISME	12
3.1 <i>Wonen</i>	12
3.2 <i>Woningbezit en toeristische verhuur</i>	13
4 VITAAL SLUIS	14
4.1 <i>Zorg</i>	14
4.2 <i>Onderwijs</i>	15
4.3 <i>Jeugd en zorg</i>	16
4.4 <i>Gezondheid en sport</i>	17
4.5 <i>Verkeer en Vervoer</i>	18
5 TOEKOMST EN INNOVATIE.....	19

GOED LOKAAL BESTUUR

Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners en ondernemers

- Waar het lokale belang van inwoners en ondernemers voorop staat
- Waar we samenwerken en verbinden
- Waar we bruggen weten te bouwen
- Waar we gezamenlijke oplossingen voor Covid gedupeerde ondernemers aanmoedigen
- Waar we krachten bundelen voor slimme oplossingen
- Waar we verstandig met ons geld omgaan
- Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

ECONOMIE EN ONDERNEMERSCHAP

Een aantrekkelijke gemeente om te werken en ondernemen

- Waar we ons inzetten voor versterking van economische ontwikkeling
- Waar we inzetten op minder regels en grens doorbrekende samenwerking
- Waar we voortvarend ontwikkelingen doorzetten
- Waar alle ondernemers zich ontwikkelen en onze gemeente toekomst geeft
- Waar arbeidsmarkt en schoolvoorzieningen goed op elkaar zijn afgestemd
- Waar bezoekers zorgen dat voorzieningen in stand gehouden worden en welvaart toeneemt
- Waar we leefbaarheid hoog in het vaandel hebben staan
- Waar we de pracht van onze authentieke ambachten waarderen
- Waar we de onze authentieke natuur beschermen

WONEN EN TOERISME

Een gemeente waar het fijn leven is

- Waar je goed en betaalbaar kunt wonen
- Waar voldoende woningen voor verschillende doelgroepen gebouwd worden
- Waar duurzaam bouwen praktisch wordt benaderd.
- Waar de regio bloeit en groeit en bezoekers van buiten aantrekt
- Waar bezoekers/toeristen welkom zijn maar overlast niet
- Waar nieuwbouw kan zorgen voor een oplossing van de problemen op de woningmarkt
- Waar we oog hebben voor alle belangen en zoeken naar een gezamenlijke weg

VITAAL SLUIS

Een gemeente waar je talenten en kansen ontwikkelt

- Waar we staan voor een toekomstbestendige zorg in onze regio
- Waar kinderen en jongeren door het beste onderwijs uitgenodigd worden om te GROEIEN
- Waar we naast thuisnabijheid ook staan voor kwaliteit en innovatie van onderwijs
- Waar je fijn kan opgroeien en geen kinderen in armoede leven
- Waar er ook voor jonge mensen binnen onze gemeente goede voorzieningen zijn
- Waar gezondheid en sport belangrijk is
- Waar we voor een goede infrastructuur willen blijven zorgen

TOEKOMST EN INNOVATIE

Een gemeente voor jouw toekomst!

- Waar we met extra inkomsten mooie dingen kunnen doen voor onze inwoners en ondernemers
- Waar we trots zijn op onze mooie bruisende gemeente en nieuwsgierig zijn naar de toekomst

GOED LOKAAL BESTUUR Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners en ondernemers

Bij de VVD Gemeente Sluis staat het lokale belang van inwoners en ondernemers voorop. Samen werken, verbinden en bruggen bouwen hoort bij onze politieke cultuur. Daarbinnen zijn wij flexibel, passen we aan waar het moet, én zijn we koersvast; wij maken af waar we aan begonnen zijn. Maar wij willen ook met volle kracht vooruit en dat gaat alleen als wij het samen doen. Volgens onze liberale gedachte willen wij iedereen in zijn kracht zetten en deze krachten bundelen. Participatie en eigenaarschap staat hoog in ons vaandel. Wij willen verstandig met ons geld omgaan en overzicht op de feiten hebben, zodat we de juiste oplossingen kiezen. Voor een goede toekomst voor iedereen; we houden van jong en oud, inwoners en ondernemers!

ECONOMIE EN ONDERNEMERSCHAP Aantrekkelijke gemeente voor werk en ondernemen

We zetten ons in voor versterking van economische ontwikkeling, minder regels en grens doorbrekende samenwerking. Wij streven naar een gemeente waar we voortvarend programma's doorzetten en ondernemers zich ontwikkelend, onze gemeente toekomst geven. Daarbij zien we dat bezoekers zorgen dat voorzieningen in stand gehouden worden en welvaart toeneemt. Om hierop goed te kunnen anticiperen zoeken we naar een goede afstemming van arbeidsmarkt en schoolvoorzieningen en hebben we leefbaarheid hoog in het vaandel staan. Wij waarderen en beschermen de pracht van onze authentieke ambachten en natuur.

WONEN EN TOERISME Een gemeente waar het fijn leven is

VVD Sluis staat voor een gemeente waar je goed en betaalbaar kunt wonen. Daarbij willen we een eind maken aan het woningtekort voor permanente bewoning vanuit de lokale vraag, terugdringen van de weglek van potentiële inwoners naar andere regio's en gepaste woningen kunnen aanbieden voor mensen die hier willen komen werken. We denken dat nieuwbouw kan zorgen voor een oplossing van de problemen op de woningmarkt en maken ons hard voor het bouwen van voldoende woningen voor verschillende doelgroepen. Rondom het dossier verhuur gaan we de dialoog niet uit de weg. We hebben oog voor alle belangen en zoeken naar een gezamenlijke weg. Onze mooie regio bloeit en groeit en trekt bezoekers van buiten aan, wat goed is voor werkgelegenheid en economie. Voor ons zijn bezoekers en toeristen van harte welkom, maar overlast niet. Registratieplicht bij verhuur en handhaven bij overlast, hoort hierbij.

VITAAL SLUIS Een gemeente waar je talenten en kansen ontwikkelt

Daarbij staan we voor nu en voor de toekomst, voor goed bereikbare en betaalbare basiszorg in de regio en -indien nodig- voor het organiseren van samenwerking op specifieke medische expertise. Wij hechten er belang aan dat kinderen en jongeren door het beste onderwijs uitgenodigd worden om te groeien en staan naast thuisnabijheid ook voor kwaliteit en innovatie. Wij willen dat de gemeente Sluis een plek is waar je gezond en fijn kan opgroeien, geen kinderen in armoede leven en wij voor jonge mensen ook goede voorzieningen hebben. Wij blijven zorgen voor een goede infrastructuur en optimale sportgelegenheid voor jong en oud.

TOEKOMST EN INNOVATIE Een gemeente voor jouw toekomst!

We zijn trots op we onze mooie bruisende gemeente en nieuwsgierig naar de toekomst. Daarbij staat gelukkig en gezond leven hoog in het vaandel. Wij willen voor onze inwoners en ondernemers goede dingen doen, waarbij we nieuwsgierig zijn naar innovatieve initiatieven. Het ontwikkelen van gemeente Sluis tot dé meest plezierige digitale werkomgeving van Nederland zou een idee kunnen zijn.

Met de VVD-gemeente Sluis kan je rekenen op een krachtige stabiele en toekomstgerichte partij die staat voor een dienstbare gemeente, waar we oplossingen zoeken voor lokale vragen. De lijntjes met de landelijke politiek en netwerken zijn kort, en deze zetten we ook graag in voor lokale vragen. Want lokale vragen en oplossingen; daar gaat het om!

Beste lezer,

Hierbij presenteren wij u ons verkiezingsprogramma 2022-2026 met als titel *“Kiezen voor Toekomst en volle kracht vooruit!”*. Deze titel heeft enerzijds betrekking op het voortvarend uitvoeren van huidige plannen en anderzijds keuzes maken en stappen voorwaarts nemen voor de toekomst. De afgelopen bestuursperiode is er veel gerealiseerd. Ons vorige verkiezingsprogramma 2018-2022 had als titel *“De vaart erin houden”*. Deze titel had destijds onder andere betrekking op ontwikkelingen die liepen en waarvan wij vonden dat deze ook tot uitvoering moesten komen. Denk hierbij aan het Havengebied Breskens als het gaat om de ontwikkeling van 460 appartementen. Inmiddels is de bouw van de appartementen volop in uitvoering en zijn de eerste appartementen opgeleverd. Mooi dat dit mede door de VVD gerealiseerd is. De komende periode vraagt dit de nodige aandacht. We hebben de gemeentelijke lastendruk voor onze inwoners en ondernemers kunnen beperken tot de inflatie indexering waardoor het prettig wonen is in onze gemeente. Het visie document *‘Krachtig verbonden’* is vastgesteld. Hierin zijn verschillende amendementen van VVD-zijde, met name wat betreft het woondossier, verwerkt. In dit document staat het beleid voor de volgende jaren. Ook de komende periode is er werk aan de winkel, als gaat om verdere uitvoering hiervan.

Een van die zaken uit de visie *‘Krachtig verbonden’*, is de uitvoering van het beleidsplan *‘Kind voorzieningen’* waarin we het behoud van kwalitatief goed primair onderwijs borgen. Denk daarbij ook aan de startgroepen en de pilot gratis kinderopvang. Dit om de wegtek naar België tegen te gaan. Ook op het voortgezet onderwijs maken we slagen en is het transitieplan volop in beweging. Binnenkort komt de evaluatie en gaan we in gesprek met alle stakeholders over de verdere toekomst van het voortgezet onderwijs in Oostburg en Zeeuws-Vlaanderen.

Deze nieuwe periode 2022-2026 zetten we in op *‘Volle kracht vooruit’*. Alles waar besluiten over genomen zijn, zitten in de uitvoeringsfase. Het is nu zaak dat we volle kracht vooruitgaan zodat de uitvoeringen gerealiseerd kunnen worden wat de leefbaarheid in de kernen ten goede komt. Denk hierbij onder andere aan het viscentrum welke moet komen in de ontwikkeling van het Havengebied Breskens. Toeristische verhuur en wonen vraagt continue aandacht. Niet alleen nog deze periode maar ook de komende periode. Als VVD zetten we in op het reguleren van toeristische verhuur ook in de kernen. Je kunt niet wat je 30 jaar hebt toegelaten in een hand omdraai veranderen. Daar is tijd voor nodig en die tijd willen wij er ook voor nemen. Wij denken aan een pilot met 120 dagen recreatieve verhuur en afhankelijk van de evaluatie is er dan de mogelijkheid als dat aan de orde is om bij te stellen. Wij hebben oog voor inwoners die last ondervinden van toeristische verhuur, maar zouden daarnaast ook voorstander zijn voor het onderzoeken van mogelijkheden rondom gedifferentieerd beleid.

We zouden als VVD Sluis Lokaal nog heel wat zaken kunnen benoemen maar dat gaat voor nu te ver. Verderop in ons verkiezingsprogramma komen de diverse onderwerpen terug. Ook de komende periode zetten we ons als VVD weer in voor alle kernen. De komende periode zullen wij alle kernen benaderen en met elkaar in gesprek gaan over uw kern, hoe u uw kern ziet, welke uitdagingen er liggen, en welke rol de gemeente hierin kan hebben. Hetzelfde willen we organiseren voor ondernemersgroepen, maatschappelijke hulporganisaties en verenigingen. De VVD Sluis heeft een luisterend oor, altijd en voor iedereen! Onze deur staat voor iedereen open! Wij kijken uit naar de gesprekken en zullen aan de hand van het verkiezingsprogramma en met de input van vele belangstellenden in onze gemeente, *‘een speerpuntenplan’* formuleren waarmee we *‘met volle kracht vooruit kiezen voor de toekomst!’*

We wensen u veel leesplezier en kijken uit naar uw inbreng!

1 Goed Lokaal Bestuur

1.1 Wensen en ambities van inwoners en ondernemers helpen realiseren

Waar het lokale belang van inwoners en ondernemers voorop staat

Wij zijn er als gemeente om problemen op te lossen, en zijn dienstbaar en behulpzaam voor alle inwoners. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. We willen een gemakkelijk systeem inrichten waardoor we de ervaringen van inwoners over gemeentelijke diensten kennen en we snel kunnen reageren op wat er speelt in de dorpskernen. Met duidelijke apps, eenvoudige (online)formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels willen we wachtrijen, problemen en frustraties terugdringen. We zijn gericht op het realiseren van wensen en ambities van onze inwoners en ondernemers en zoeken binnen de grenzen van de mogelijkheden mee naar oplossingen. We houden van goed overwogen besluitvorming en willen geen tijd verliezen. We starten liever en kijken dan wat werkt en niet werkt, om vervolgens te leren van de fouten en tussentijds te kunnen aanpassen. We leren graag van andere gemeenten maar denken altijd vanuit het belang van de inwoners en ondernemers van onze eigen gemeente Sluis. We waarderen de ambtenaren in de gemeente Sluis en willen bijdragen aan ontwikkeling en groei van de teams. Daarbij streven we naar meer werkplezier, studielust en professionele uitdaging, waarbij we mensen uit willen nodigen elke dag onze dienstverlening weer een beetje te verbeteren, initiatieven te nemen, te leren van de dagelijkse praktijk en te blijven groeien!

Een gemeente waar we samenwerken en verbinden

Samenwerken zit ons in het bloed. Samenwerken brengt ons ook verder. Samen lokaal optrekken voor de goede zaak voor onze mooie bloeiende gemeente Sluis. Een gemeente om trots op te zijn. Een gemeente die bruist en waar het goed wonen, werken en recreëren is. Kortom een gemeente waar de Leefbaarheid bovenaan de agenda staat! Daar willen wij ons, samen met u, in de komende bestuursperiode van harte voor inzetten! Wij zijn een stabiele groep betrokken lokale mensen, met een veelheid aan ervaring, competenties en relevant netwerk, die een toegevoegde waarde willen zijn voor onze gemeente en de samenleving. We houden van een constructief debat, waarin op basis van argumenten naar elkaar geluisterd wordt en oplossingen gecreëerd worden. We houden niet van een cultuur die (persoonsgericht) schade aanbrengt en zullen altijd gaan voor verbinden en samenwerken. De afgelopen periode hebben wij bestuurlijke verantwoordelijkheid genomen en hebben we veel kunnen realiseren. Voor de volgende bestuursperiode is het onze opgave om een aantal zaken die genoemd zijn in dit verkiezingsprogramma verder uit te werken. Wij zijn voor een transparant, laagdrempelig en integer bestuur, welke steeds gericht is op lokale oplossingen voor lokale vragen, problemen en uitdagingen. Voor de komende periode kunt u ook daar weer op ons rekenen.

Een gemeente die bruggen weet te bouwen

Wij merken dat de politieke en publieke opinie verhard en willen daar graag pro-actief op acteren, waarbij wij de nadruk leggen op saamhorigheid en gastvrijheid. Want met verbinding bereik je meer dan met het uitvergrooten van uiteenlopende standpunten. Wij hebben aandacht voor activiteiten die verbinding stimuleert en jong en oud aan ons (blijft) binden.

1.2 Bestuurlijke verantwoordelijkheid

Waar we gezamenlijke oplossingen voor Covid gedupeerde ondernemers aanmoedigen

Covid-19 heeft in heel Nederland invloed gehad op negatieve economische ontwikkelingen, ook in onze gemeente zijn inwoners, werknemers, ondernemers en enkele sectoren zoals de horeca, cultuur, detailhandel en recreatie in het bijzonder, getroffen. En dan is het begrijpelijk en soms gemakkelijker om tegen allerlei maatregelen te zijn, terwijl het zoeken naar mogelijkheden van wat wel kan, ons vaak verder brengt. Wij zijn zeer trots op onze ondernemers, horeca, zorg, onderwijs/opvang, werkgevers, werknemers en vrijwilligers, die steeds weer opnieuw hun flexibiliteit getoond hebben en zich uitermate hebben ingespannen, om de gezondheid van hun klanten, gasten, patiënten, leerlingen/kinderen, werknemers, collega's, burens, vrienden of familie, zo optimaal mogelijk te kunnen borgen. Maar er is ook veel leed geleden. We willen in samenwerking met ondernemers, horeca, maatschappelijke sectoren (waaronder cultuur, onderwijs, zorg), zoeken naar slimme oplossingen om het leed wat te kunnen verzachten. We willen weer niet opnieuw een Lock-down meemaken; we willen ondernemen en vooruit! Ook hier willen we samenwerking van slimme en creatieve initiatieven en nodigen iedereen hiertoe uit om mee te denken en mee te doen. Voorbeelden daarvan zouden kunnen zijn: terras-/uitstallings-/strand-/evenementenbeleid, gezamenlijke digitale marketing en promotie voor vergroten online-bekendheid, gezamenlijke winkel/horeca-apps, verbreding van toeristische producten. Maar we denken ook aan het versterken en uitdragen van (online) cultuuraanbod, gezamenlijk organiseren van inzicht in de pre- en post resultaten van leerrendement, adequate digitale voorzieningen voor alle leerlingen die in de thuissituatie gebruikt kunnen worden, inrichten van voorzieningen van online zorg en data-gedreven zorg.

Waar we krachten bundelen voor slimme oplossingen

De gemeente Sluis maken we samen! Door te verbinden bundelen we onze krachten en nodigen we iedereen uit om oplossingen te bedenken voor problemen in de eigen straat, buurt of dorpskern. We hebben daarbij aandacht voor alle kernen en de ontwikkelingen die daar nodig zijn, waarmee we zoeken naar aansluiting bij het huidige of nieuw te ontwikkelen beleid. Daarbij denken we aan het samen met inwoners werken aan het ontwikkelen van een dorpsvisie per kern en de realisatie ervan. Participatie betekent niet dat we ons eenzijdig laten informeren. We proberen balans te houden in het maken van keuzes, door vele kanten te belichten. Daarom vinden we het belangrijk om bij relevante besluiten onze inwoners en ondernemers in een zo vroeg mogelijk stadium te betrekken. Waarbij we slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigen. We ondersteunen maatschappelijke initiatieven van inwoners en dorpskernen, waarbij we denken aan *'the right to challenge'*. Binnen dit *'Uitdaagrecht'* kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen, als zij daarvoor een goed plan hebben.

Een gemeente waar we verstandig met ons geld omgaan

Onze gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De gemeentelijke lasten voor onze inwoners houden we zo laag mogelijk. Wat ons betreft jaarlijks laten meelopen met de inflatie indexering. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. We vinden het belangrijk dat onze gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld. Elk jaar stelt de gemeente haar begroting op. Een wezenlijk onderdeel hiervan zijn de gemeentelijke lasten. Wij vinden dat er jaarlijks gezorgd moet worden voor een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven. Realistisch begroten is de afgelopen bestuursperiode opgepakt en vraagt continue monitoring. Een reële financiële sluitende begroting is hierbij wat de ons betreft het uitgangspunt. In de afgelopen periode hebben wij hier bestuursverantwoordelijkheid voor gedragen en is er telkens een evenwichtige reële begroting gepresenteerd.

1.3 Veiligheid

Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in de gemeente Sluis veilig kan wonen, recreëren, werken en ondernemen. Dat de gemeente niet alleen veilig is, maar eenieder zich ook veilig voelt. Wij dragen het welzijn van de mensen hoog in het vaandel. Ondanks het feit dat de gemeente Sluis niet zozeer met de veiligheidsproblematieken vanuit de grote steden te maken heeft, is het voor ons van belang dat aan dit aspect aandacht wordt gegeven. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken ondermijning, vandalisme, geweldpleging en criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen. Daarbij hebben we speciale aandacht voor geweld in gezinnen en gebieden waar jongeren uitgaan; zowel in onze gemeente als direct over de grens.

2 Economie en ondernemerschap

2.1 Economie

Waar we ons inzetten voor versterking van economische ontwikkeling

Wij willen ons verder inzetten voor het versterken van de economische ontwikkelingen, waarbij detailhandel, zakelijke dienstverlening, recreatie en toerisme, horeca en landbouw sterke punten zijn. Een goed voorbeeld vormen de ontwikkelingen in Cadzand-Bad. Zij vormen een aanjager voor economische stimulansen. Ondernemersorganisaties uit diverse kernen laten zien hoe ze zich in samenwerking sterk maken voor behoud van klandizie en investeren in een goed klimaat waar bestedingen worden gestimuleerd en werkgelegenheid wordt gecreëerd. Goed uitgeruste bedrijventerreinen zijn van belang. Dit soort samenwerking kan ook resulteren in minder overheidsregulering. Een toename van verantwoordelijkheid en participatie van ondernemersgroepen zien wij als een belangrijke meerwaarde.

Waar we inzetten op minder regels en grens doorbrekende samenwerking

Om alle economische initiatieven ten volle te kunnen stimuleren, willen we minder regels, en daar waar mogelijk vergunningen afschaffen, samenvoegen of vervangen door een meldingsplicht of algemene regels. Met de komst van de nieuwe omgevingswet kan dit geregeld worden. Een voorbeeld zou kunnen zijn; als er voor precariovergunningen aanzienlijke bedragen moeten worden neergeteld, moet er ook een adequate dienstverlening tegenover staan. Bovendien moet handhaving gebeuren in verhouding tot het doel waarvoor de regelgeving is ingesteld. Ook de mogelijkheden van intensieve grens doorbrekende samenwerking zijn nog niet uitgeput. De gemeente kan een rol spelen voor de organisatie van grens doorbrekende netwerkbijeenkomsten die een nuttige bijdrage kunnen leveren aan vraagstukken rondom veiligheid, gezondheid, ondernemerschap, vervoer, bedrijfsopvolging, onderwijs, etc. Kortom, we willen leren van de afgelopen periode en nieuwe wegen zoeken om te blijven ontwikkelen en mogelijk toekomstige negatieve omstandigheden voor te blijven.

Waar we voortvarend ontwikkelingen doorzetten

Wij willen binnen de gemeente voortvarend alle ingezette ontwikkelingen doorzetten. Investeringsruimte is belangrijk en dient behouden te blijven en zo mogelijk ook extra ruimte bieden. Een prachtig voorbeeld hiervan is de havenontwikkeling van Breskens. De ontwikkelingen aan de kust en de hiermee gepaard gaande economische ontwikkeling en uitstraling zal de gemeentegrenzen ver overschrijden. Verevening in dit soort trajecten is belangrijk maar mag vooral geen blok aan het been worden. Verevening moet wat ons betreft ook meer in natura kunnen. Indien toch compensatie van natuur gewenst is, moet dit eveneens op of rondom het betreffende bedrijf kunnen. Hetzelfde dient te gelden voor het zogenaamde rood voor rood-bijdragen in de bebouwde gebieden. Bij een expanderende economie zal de bedrijvigheid toenemen waardoor de gemeente Sluis nog aantrekkelijker wordt om in te wonen, werken en recreëren.

2.2 Ondernemerschap

Waar alle ondernemers zich kunnen ontwikkelen en onze gemeente een toekomst geven

De komende tijd zal voor veel ondernemers een uitdaging worden, om na het coronatijdperk, de zaken weer op de rails te krijgen. Hoe zal de economie ontwikkelen, gaan we terug naar het oude of krijgen we een nieuwe soort economie, met veel meer aandacht voor klimaat, milieu en minder maar beter consumeren. Wij willen ons inzetten voor het versterken en verbeteren van de economische ontwikkeling door samen met de gemeente het midden- en kleinbedrijf beter te faciliteren. Een goed werkend ondernemersloket zoals we die hebben is volgens ons een onmisbare schakel, om samen met de ondernemers, veel beter in te spelen op veranderingen. De komende tijd zullen veel familiebedrijven, de basis van onze economie, te maken krijgen met bedrijfsopvolging. Een hele uitdaging waar ook de gemeente een stimulerende rol in kan spelen. Door een intensievere samenwerking met onze zuiderburen kunnen we veel kansen creëren. Kortom een voorwaardenscheppend beleid, waar alle ondernemers zich in kunnen ontwikkelen om deze gemeente, met al haar inwoners, een toekomst te geven.

2.3 Werkgelegenheid

Waar arbeidsmarkt en schoolvoorzieningen goed op elkaar zijn afgestemd

Toerisme is de economische pijler met sterke groeipotenties. En zeker na de coronacrisis staat de gemeente Sluis op de kaart. Een verdere groei van het belang met de bijhorende indirecte effecten naar andere sectoren (zoals detailhandel en ambulante handel) behoort tot de mogelijkheden. Een evenredige groei van de werkgelegenheid is daaraan rechtstreeks verbonden. Dit betekent echter dat zowel het provinciaal als het gemeentelijk beleid hierop afgestemd moet worden. Wij vinden dat dit hoge prioriteit verdient. Daarnaast zouden ook de arbeidsmarkt en schoolopleidingen nog beter op elkaar afgestemd kunnen worden; er zijn veel banen in onze gemeente niet ingevuld, wat nu een kans is om jongeren in onze gemeente te behouden. 'Het Centrum voor Top Techniek' is hier een mooi voorbeeld van.

2.4 Toerisme

Waar bezoekers zorgen dat voorzieningen in stand gehouden worden en welvaart toeneemt

Toerisme is van groot economisch belang voor de leefbaarheid en vitaliteit van de regio, het zorgt dat we voorzieningen in stand kunnen houden en de welvaart toe neemt! Dit betekent niet dat identiteit verloren gaat, integendeel. We willen met trots onze identiteit versterken, door goed voor onze gemeente te zorgen! Toerisme beslaat qua oppervlakte ongeveer 3% van de streek, landbouw meer dan 80% en natuur zo'n 7%. Toerisme levert rechtstreeks meer dan 20% van de arbeidsplaatsen op en indirect nog meer. Investeren in deze sector is dus belangrijk voor de leefbaarheid en werkgelegenheid in onze gemeente. Wij staan voor een structureel budget voor de promotie van onze prachtige gemeente, een goede samenwerking tussen het toeristische bedrijfsleven en de Gemeente Sluis, een goed functionerend adviesplatform Sluis (TAPS) en beleidsmatige -en door enthousiaste ambtenaren ondersteunde- aandacht voor toerisme. Daarbij willen we initiatieven en samenwerking tussen ondernemerschap aan de kustkernen en in de overige kernen stimuleren, om meer lokale evenementen, producten en diensten onder de aandacht te brengen en landinwaarts ook extra inkomsten gegenereerd worden. Wij zijn voorstander van het oppakken van de volgende fase van 'Kansen voor Recreatienatuur', waarin natuurgebieden 'beleefbaar' worden en routenetwerken van de kust landinwaarts verbeterd worden. Samen duurzame mobiliteit en bereikbaarheid alsmede woon- en werkgelegenheid.

Waar we leefbaarheid hoog in het vaandel hebben staat

Ondanks de ontgroening en de vergrijzing zijn wij als gemeente Sluis op de goede weg. Onze werkloosheid is laag (4%) en er wordt stevig geïnvesteerd in de streek. De VVD Sluis heeft hier in de afgelopen bestuursperiodes sterk voor gestreden. Het resultaat mag er zijn: een verbetering van de leefbaarheid en mensen van buiten de gemeente die zich willen vestigen binnen onze gemeentegrenzen. Woon- en werkklimaat worden zo verbeterd. Bovendien draagt arbeidsparticipatie bij aan een positief zelfbeeld van mensen.

2.5 Landbouw

Waar we de pracht van onze authentieke ambachten waarderen

De agrarische sector speelt een prominente rol in onze gemeente. Met zijn vele agrarische en toeleveringsbedrijven is dit een economische factor van belang. De agrarische sector wordt geconfronteerd met regel- en wetgeving zonder toegevoegde waarde, maar die wel financiële lasten opzadelt, zoals bijvoorbeeld de uitrijtijden voor mest, het vervangen asbestdaken, het handelen van de N.V.W.A en het toelatingsbeleid voor gewasbescherming. De sector moet hier tijd en geld aan besteden wat niets oplevert. Wij vinden ook dat de politiek de controlerende instanties beter moet monitoren. Een gelijk speelveld voor iedere Europese boer is een must omdat concurrentievervalsing anders het gevolg is, denk bijvoorbeeld aan gewasbescherming. Meer marktwerking is ook belangrijk. Tenslotte is bestemmingsplanmatig flexibiliteit creëren belangrijk teneinde uitbreidingsmogelijkheden te faciliteren. Om een florerende agrarische sector te behouden, is het belangrijk dat boeren niet onnodig gehinderd worden. Daarom staan wij er open voor om grond voor meerdere doeleinden te kunnen gebruiken, zoals toerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid. Agrarische ondernemers krijgen de ruimte om seizoenarbeiders te huisvesten. Dit geldt ook voor andere sectoren, zoals in de horeca en toerisme.

2.6 Natuur

Waar we onze authentieke natuur beschermen

In onze toeristische gemeente speelt natuur een belangrijke rol. Mooie natuurgebieden zijn gezichtsbepalend en kunnen een toegevoegde waarde geven aan het landschap. Echter willen wij ook kanttekeningen maken bij het natuurbeleid. Wij zijn pertinent tegen het onteigenen van gronden voor natuurontwikkeling. Alleen op vrijwillige basis is voor ons een optie. Wij willen dat beheerders van natuurgebieden zich conformeren aan 'de provinciale distelverordening' zodat hier ook op wordt gehandhaafd. Wat wij ook belangrijk vinden is dat natuurgebieden toegankelijk zijn voor het publiek en waar mogelijk een economische waarde wordt toegekend, zoals horeca of een habitat voor vee. De agrarische sector zou tegen betaling het beheer kunnen uitvoeren zodat we zeker zijn dat dit goed gebeurt.

3 Wonen en toerisme

3.1 Wonen

Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

De gemeente Sluis is een prachtige levendige gemeente en we willen dat iedereen goed en betaalbaar kan wonen. Alleen zijn er onvoldoende geschikte woningen beschikbaar, dit moet anders! Onze gemeente heeft heel wat troeven, en daar mogen we trots op zijn. Gezonde zeelucht, prachtige natuur, de schoonste stranden van Nederland en België, goede voorzieningen, koopcentrum, een goede bereikbaarheid via onder andere de N61, en cultureel zowel op Nederland als België geïnspireerd. Wij zijn ervan overtuigd dat het mogelijk moet zijn nog meer nieuwe inwoners en bedrijven aan te trekken in dit gebied en zal in de volgende bestuursperiode wederom met concrete voorstellen komen. We moeten inzetten op groei van het inwoneraantal en de dynamiek op de woningmarkt vergroten. Voor vergroting van het inwoneraantal hoort ook een gestructureerde wervings- en promotiecampagne. (Wij willen hierbij ook verwijzen naar een beschikbare VVD-notitie van 8 juli 2021).

Waar voldoende woningen voor verschillende doelgroepen gebouwd worden

Er is en wordt veel gebouwd voor de recreatieve sector, dit is positief want het brengt welvaart. Nieuwbouw voor permanente bewoning blijft echter sterk achter. De VVD vindt dat er voldoende koop- en huurwoningen voor verschillende doelgroepen, (starterswoningen, gezins-woningen, vrijstaande woningen) en dit in verschillende prijsklassen gebouwd dienen te worden. Hierbij kan ook gedacht worden aan creatieve oplossingen zoals tiny houses. Daarvoor is het nodig dat er een helder zicht komt op de woningvoorraad. Het bestand aan 2e woningen dient daarom uit de permanente woningvoorraad gehaald te worden. Uitgaande van een groei van de bevolking willen we vaststellen in hoeverre de capaciteit in de toekomst overeenkomt met de behoefte. Hieruit zal een grote opgave voortvloeien aan nieuwbouw alsmede aanpassing van een deel van de bestaande woningvoorraad aan de woonwensen en duurzaamheidsniveau van de toekomst. Daarbij gaat het zowel om corporatief als particulier woningbezit. Wij pleiten voor een meer nauwer overleg tussen Woongoed en het gemeentebestuur. Veel woningen moeten worden gemoderniseerd en er zullen ook woningen moeten worden gesloopt en vervangen. Plannen dienen beter op elkaar afgestemd te worden zodat de noden goed in kaart gebracht kunnen worden. Een goed voorbeeld hiervan is het zogenaamde plan “*Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen*” waar woningbouw, nieuwbouw gezondheidszorg en onderwijs – met name in Oostburg- in samenhang worden benaderd. Gronduitgifte zal een rol spelen bij het aantrekken van nieuwe inwoners. De gemeente is er niet om structureel veel grond te bezitten en beheren, maar een meer actievare rol is noodzakelijk om het tempo van huizenbouw te verhogen.

Waar duurzaam bouwen praktisch wordt benaderd

Duurzaam bouwen voor de toekomst is absoluut wenselijk. Maatregelen voor verduurzaming moeten wel evenwichtig worden toegepast. We pleiten ervoor om duurzaamheid niet ideologisch te benaderen, maar vooral praktisch. Duurzame bouwtechnieken moeten zich bewezen hebben voordat ze verplicht worden gesteld. Duurzaamheid moet rendabel zijn. Op die manier worden consument en gebruiker overtuigd van de nut en noodzaak, zodat maatregelen op grote schaal kunnen worden toegepast. Dan heeft duurzaamheid ook het grootste rendement. Voor inwoners is het noodzakelijk om gemakkelijk en snel te kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om woningen te vergroten en aan te passen. Wij vinden dat deze regels uit het bestemmingsplan actueel en digitaal beschikbaar moeten zijn. Wij zijn voor het bevorderen van het eigen woningbezit. Dit is goed voor de leefomgeving. Daarom zijn wij steeds alert op de hoogte van de belasting op het eigen woningbezit (OZB).

3.2 Woningbezit en toeristische verhuur

Waar de regio bloeit en groeit en bezoekers van buiten aantrekt

Onze ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke regio. Door wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. De gemeente Sluis komt pas echt tot leven als de regio bruist. Recreatie en toerisme staan op nummer 1 van onze economische agenda. Onze streek biedt ideale kansen voor dagrecreanten, verblijfsrecreanten, maar zeker ook voor nieuw aan te trekken inwoners in de vorm van deeltijdbewoners. Deze laatste groep kan bestaan uit gepensioneerden, flexwerkers maar ook grensarbeiders. De kwaliteit dient niet alleen bij de bedrijven in de recreatie en horeca hoog in het vaandel te staan, ook voor de kernen is dit van belang.

Waar bezoekers welkom zijn maar overlast niet

Ongeveer 20% van onze woningvoorraad bestaat uit 2e woningen. Hiermee zijn we uniek in Nederland. De meeste van deze woningen hebben deze functie gekregen in tijden dat er geen belangstelling bestond voor permanente bewoning van deze huizen. De verkopende lokale eigenaar kon zodoende toch nog een redelijke prijs voor zo'n woning krijgen. Op deze manier is permanente leegstand en verpaupering van deze huizen voorkomen. Tijdens hun verblijf in deze woningen zorgen de nieuwe eigenaren ook voor levendigheid en omzet bij de lokale ondernemers. Een deel van deze woningen wordt toeristisch verhuurd. Zowel in de kustkernen alsook het buitengebied. Dit levert extra mensen en inkomsten op. Echter veroorzaakt dit ook zo nu en dan overlast. Handhaving van deze overlast mag hierbij niet ontbreken. Wij willen benadrukken dat bezoekers welkom zijn maar overlast niet.

Waar nieuwbouw kan zorgen voor een oplossing van de problemen op de woningmarkt

Op de huidige woningmarkt is er, alsook in heel Nederland, sprake van schaarste en oplopende prijzen. Wij zijn ervan overtuigd dat ingrijpen in de toeristische verhuur geen effect heeft op het aanbod van woningen op korte termijn. De eigenaren van 2e woningen zullen deze aanhouden. De bezettingsgraad zal afnemen en de bestedingen in de regio dus ook. Nieuwbouw voor permanente bewoning is de beste oplossing voor het oplossen van schaarste voor onze lokale bevolking. Bestemmingsplanmatig kan worden vastgelegd dat deze nieuw te bouwen woningen beschikbaar blijven voor permanente bewoning en niet toeristisch mogen worden verhuurd.

Waar we oog hebben voor alle belangen en zoeken naar een gezamenlijke weg

Wij gaan echter de maatschappelijke discussie over toeristische verhuur in relatie tot leefbaarheid en voorzieningenniveau niet uit de weg. Wij zijn van mening dat per saldo de 2^e woningen en toeristische verhuur een positief effect hebben op de leefbaarheid van de kernen en het voorzieningenniveau. Momenteel is er veel onzekerheid en daarom is duidelijkheid gewenst. Een zekere vorm van regulering is ook voor de VVD aanvaardbaar. Gezien de verschillende belangen van zowel verhuurders (waarvan aanzienlijk deel uit de gemeente zelf afkomstig is) als vragers op de woningmarkt vergt dit een zorgvuldige benadering. Dit met name gezien de juridische aspecten. Wij zien het als onbehoorlijk bestuur om een toegestane praktijk van 30 jaar plotseling af te breken. Regulering dient door de eigenaren te beginnen met registratie van de woningen en registratie van de bezetting door huurders. Laatst is positief t.a.v. betaling van toeristenbelasting. We verwachten dat beperking van de verhuurmogelijkheden tot 120 dagen per jaar in combinatie met de relatief hoge forenzenbelasting preventief zal werken op de vraagkant door beleggers. Overigens schatten wij in dat minimaal 90% van 2e woningen in bezit is van particulieren met slechts 1 woning. Indien, na registratie en evaluatie, blijkt dat de toeristische verhuur door deze afneemt, zou een kortere verhuurperiode van 90 of 60 dagen mogelijk niet noodzakelijk zijn. Omdat jaarlijks 2 à 3 procent van het woningbestand van eigenaar verwisselt en nieuwbouw ook zijn effect zal hebben, verwachten wij dat over enkele jaren al positieve effecten op woningmarkt te zien zijn.

4 Vitaal Sluis

4.1 Zorg

Waar we staan voor een toekomstbestendige zorg in onze regio

De komende jaren staan we voor grote uitdagingen op het gebied van zorg. We hebben in onze gemeente veel ouderen en we hebben ook te maken met een 'dubbele vergrijzing', wat inhoudt dat meer ouderen van buiten de gemeente in onze gemeente komen wonen waardoor de zorgvraag stijgt. Hierdoor verandert de infrastructuur op gebied van zorg. Doordat je dit nu al weet kun je hierop in spelen met de stakeholders vanuit de zorg. Als gemeente kunnen we hierin gezamenlijk optrekken. Op dit moment loopt er een haalbaarheidsonderzoek naar 'Vitaal West Zeeuws Vlaanderen'. Als VVD juichen wij dit toe en hopen wij dat dit haalbaar is. We hebben elkaar tenslotte nodig!

Ook bij het traject 'Toekomstige Zorg West Zeeuws Vlaanderen', wat door vertaald is naar 'Toekomstige Zorg Zeeuws Vlaanderen', is het zaak om hierin ook concrete stappen te zetten. De thema's waar we samen in optrekken zijn; Visie op Wonen, Zorg en Voorzieningen, Zorglandschap, Toegang tot Zorg inclusief de preventie kant en Arbeidsmarkt en Onderwijs. Deze thema's zijn ook weer door vertaald in ons beleidsplan sociaal domein.

Er dreigt de komende jaren een tekort te komen aan huisartsen in ons gebied. Eén van de maatregelen die nu al genomen is, is dat de Huisartsen Post in Oostburg in de nachtelijke uren dicht is. Als VVD vinden wij dit geen wenselijke ontwikkeling al weten wij dat we dit ook niet kunnen tegenhouden. Wat belangrijk is, is dat die 1e lijns zorg (Huisartsen en HAP) goed geborgd is en dat de veiligheid van onze inwoners niet in het geding is. Dat is voor ons het **allerbelangrijkste**. Daarbij staan we voor nu en voor de toekomst, voor goed bereikbare en betaalbare basiszorg in de regio en -indien nodig- voor het organiseren van samenwerking op specifieke medische expertise.

Wij staan de komende periode wederom in voor een sociaal beleid met heldere afspraken en waarin iedereen die recht heeft op zorg, die zorg ook krijgt. Je kunt bijvoorbeeld denken aan de WMO, de Jeugdzorg of een traject in de schuldhulpverlening.

4.2 Onderwijs

Waar kinderen en jongeren door het beste onderwijs uitgenodigd worden om te GROEIEN

Op het gebied van primair en voortgezet onderwijs zijn de afgelopen jaren behoorlijk wat stappen gezet. Al deze stappen hebben we in gezamenlijkheid genomen met allemaal hetzelfde doel voor ogen, kwalitatief goed onderwijs voor onze jongeren. In en met het primair onderwijs hebben we recent het beleidsplan 'Kind voorzieningen' in samenwerking met de kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen vastgesteld. Er is een behoorlijk traject aan vooraf gegaan maar uiteindelijk hebben alle stakeholders ingestemd inclusief onze gemeenteraad, waardoor we de komende jaren gezamenlijk kunnen werken aan de ambities en doelen die we met elkaar hebben afgesproken. Een van die ambities is om achterstanden bij kinderen in te halen voor ze voor het eerst naar school gaan.

Waar we naast thuisnabijheid ook staan voor kwaliteit en innovatie van onderwijs

Thuisnabijheid is een begrip geworden in het voortgezet onderwijs in Oostburg en Zeeuws-Vlaanderen. De afgelopen jaren zijn we hard bezig geweest voor behoud van het voortgezet onderwijs. Dat is gelukt met een transitie arrangement vanuit de landelijke overheid welke loopt tot 2022. Komende periode zal er worden geëvalueerd en gaan we met de stakeholders om tafel hoe we inzetten op de periode na 2022. Voor de VVD is het heel helder dat wij het voortgezet onderwijs in Oostburg willen behouden. Het niet meer hebben van een voortgezet onderwijs school tast direct de leefbaarheid in onze gemeente aan.

Wij denken dat naast thuisnabijheid van onderwijs, ook kwaliteit en toekomstgerichtheid binnen onze scholen voor primair en voortgezet onderwijs van wezenlijk belang is, om kinderen de best mogelijke kansen te bieden. Want onderwijs is relevant! Onderwijs staat voor de uitdaging om kinderen voor te bereiden op de toekomst en naast kennis ook vaardigheden aan te leren, die hun help om binnen onze complexe wereld te floreren (kritisch denk- en probleemoplossend vermogen, ontwikkelen van metacognitie, doorzettingsvermogen, kunnen samenwerken, communiceren, digitalisering, wereldburgerschap). Kwaliteit en toekomstgerichtheid gaan verder dan thuis-nabijheid. Het vraagt iedereen over zijn grenzen te kijken en schaduw te stappen. We nodigen de scholen en schoolbesturen uit leiderschap uit te dragen, door anderen net zo goed, of liever beter, te laten worden als zichzelf. Maar ook leiderschap te nemen om zelf veel te willen leren en kwaliteit en innovatie te koppelen aan de thuisnabijheid na 2022.

4.3 Jeugd en zorg

Waar je fijn kan opgroeien en geen kinderen in armoede leven

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond laten opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te zijn waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dicht mogelijk bij huis, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. We blijven aandacht hebben voor gezinnen met kinderen die onder de armoedegrens leven. Daarbij willen we kansen creëren voor ouders om hun levensomstandigheden proactief te verbeteren.

Waar er ook voor jonge mensen binnen onze gemeente goede voorzieningen zijn

Naast recreatieve voorzieningen is het belangrijk om voorzieningen te hebben voor onze jongeren. Wij willen als gemeente faciliterend richting ondernemers zijn, als het gaat om bijvoorbeeld het creëren van uitgaansgelegenheden en passende woongelegenheden. We moeten investeren in onze jeugd en ervoor zorgen dat ze ook na hun studie terugkomen in onze gemeente en opnieuw weer deel gaan uitmaken van de samenleving. Naast werkgelegenheid zijn goede voorzieningen randvoorwaarden om onze jeugd hier te houden.

4.4 Gezondheid en sport

Waar gezondheid en sport belangrijk is

Sporten en bewegen is ontzettend belangrijk voor onze fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Daarbij waarderen we lokale initiatieven waarin wordt samengewerkt.

Wij zien sport als een uitstekende investering in de toekomst en streven ernaar maximale toegankelijkheid te kunnen garanderen. Sportbeoefening moet gestimuleerd worden, wat onder meer ondersteund kan worden door een subsidieregeling en door het voorzien van de nodige infrastructuur. Verder zijn we van mening dat de faciliteiten gestroomlijnd dienen te worden waar vraag en aanbod niet in evenwicht zijn.

Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken. Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Op deze manier kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten.

Wij willen dat sport ook zo lang mogelijk toegankelijk blijft voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we in onze gemeente voor fiets- en wandelroutes en willen we het aantal rustmogelijkheden bekijken en indien nodig aanpassen. We willen een pilot initiëren waarin bewegen gestimuleerd en beloond wordt. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties. We dragen financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen via het sport- en cultuurfonds waar de gemeente in deelneemt.

4.5 Verkeer en Vervoer

Waar we met creatieve oplossingen voor een goede bereikbaarheid kunnen blijven zorgen

Wij streven ernaar dat mensen zich vrij moeten kunnen bewegen op de manier waarop zij dat willen. Daarnaast is een goede infrastructuur van groot belang voor de (gemeentelijke en regionale) economie. Zorgen voor een goede bereikbaarheid is één van de kerntaken van de gemeentelijke overheid. We moeten dan ook bereid zijn hiervoor extra financiële middelen ter beschikking te stellen. Dit geldt ook voor de voorzieningen om mobiel te kunnen blijven, waarbij wij een CBR-afnamepunt voor rijtesten door ouderen in onze regio willen behouden.

Wij willen dat er voldoende parkeerplaatsen zijn, zowel in de kernen als langs de kust. Een grote kans ligt in de realisatie van een groot parkeerterrein bij de Radartoren op de hoek van de Tienhonderdpolder. Als de gemeente parkeergeld vraagt moeten de opbrengsten mede ten goede komen aan extra of betere parkeerplaatsen. Ook dient geld dat de gemeente ontvangt bij uitbreidingsplannen en wijziging bestemmingsplannen ten behoeve van parkeervoorzieningen te worden besteed. Op de grote gemeentelijke parkeerplaatsen willen we parkeren klantvriendelijker maken.

Het openbaar vervoer (fiets-voetveer, bus) wordt door de Provincie Zeeland aanbesteed. Als gemeente Sluis moeten we in de overleggen hierover een actieve rol spelen zodat deze vorm van vervoer op peil blijft. Verschillende doelgroepen zoals ouderen, jongeren en studenten zijn hier op aangewezen. Wij willen de verkeersveiligheid blijven garanderen, onder andere in de buurt van scholen en stimuleren dat fietsers prettig en veilig door de gemeente kunnen rijden. Daarbij horen naast veilige fietsroutes ook voldoende stallingsruimtes. In het kader van het Masterplan Nieuwvliet dient de opwaardering van de Sint Bavodijk prioriteit te krijgen. Hierdoor komt er een betere ontsluiting en dit komt weer ten goede aan de verkeersveiligheid. Verder zetten we de komende periode in op een betere verkeerssituatie bij Boerenhol daar dit een van de belangrijkste knooppunten richting de kust is en waar de inwoners van Boerenhol op dit moment veel overlast ervaren van het voorbijrijdende verkeer. Ook dient er extra aandacht te komen voor zogenaamde deelmobiliteit en de infrastructuur voor elektrische laadpalen.

5 Toekomst en innovatie

Waar we met extra inkomsten mooie dingen kunnen doen voor onze inwoners en ondernemers

We begrijpen dat grote veranderingen in de gemeente vanuit het behoud van het oude lastig kunnen zijn en hebben daar aandacht voor. Bij innovatie en vernieuwing zoeken we naar meerwaarde voor iedereen. Het is onze eerste taak om klaar te staan voor onze inwoners en ondernemers en willen daar zo goed mogelijk voor zorgen. Daarbij willen we een verkenning doen naar nieuwe ideeën die lasten kunnen verlagen. VVD-gemeente Sluis is een warm voorstander van een ambitieuze economische uitbreiding en vergroten van recreatieve activiteiten, waardoor bezoekers extra inkomsten met zich meebrengen. We kunnen dan binnen een ruimere begroting goede initiatieven voor onze burgers en ondernemers organiseren.

Waar we trots zijn op onze mooie gemeente en nieuwsgierig zijn naar de toekomst

Een onderscheidende regio met inspirerende initiatieven die onze gemeente Sluis nog meer unieker en bijzonder maken. Daar willen we graag in samenwerking met inwoners en ondernemers over nadenken en met draagvlak en draagkracht inhoud aan geven. Voorbeelden zouden kunnen zijn: Samenwerkingsverbanden met bedrijven die digitalisering stimuleren. Nadenken over de effecten van klimaatverandering en waterbeheersing voor de regio. Wij conformeren ons aan de klimaatdoelstellingen en toetsen deze in uitvoering aan haalbaar, betaalbaar, en uitvoerbaar. Ideeën die de collectieve gezondheid van inwoners bewaakt en versterkt; zoals een app die bewegen stimuleert en beloont of de 'Urban Sun' van Daan Roozegaarde, waar lichtbundels een veilig virus vrije openbare ruimte kunnen creëren. Maar mogelijk ook pilots die ondernemers en inwoners van alle leeftijden bindt en waarbij we denken aan omni-gemeenschappen (zoals de omni-sportvereniging in Schoondijke), die een bijdrage leveren aan het welbevinden, saamhorigheid, (gast)vrijheid en leefbaarheid van onze mooie gemeente Sluis. En vanzelfsprekend zetten wij ons in voor een toekomstbestendige digitale infrastructuur met snelle internetverbindingen, dekkend mobiel netwerk met voldoende capaciteit, almede zonne-energie en kleine windmolens bij de bedrijfsgebouwen van landbouwbedrijven.